

Teataja

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

62. aastakäik

27. november 2019

Sisukord

II *Teatised*

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

Euroopa Komisjon

2019/C 401/01	Vastuväidete esitamisest loobumine teatatud koondumise kohta (Juhtum M.9599 – Cobepa/Socotec) ⁽¹⁾ ...	1
2019/C 401/02	Vastuväidete esitamisest loobumine teatatud koondumise kohta (Juhtum M.9597 – Cinven / Stichting Barentz Beheer / Barentz) ⁽¹⁾	2
2019/C 401/03	komisjoni teatis, millega muudetakse dokumendi „Komisjoni teatis liikmesriikidele Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse suhtes“ lisa	3

IV *Teave*

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA ASUTUSTELT

Euroopa Komisjon

2019/C 401/04	Euro vahetuskurss — 26. november 2019	5
---------------	---	---

V *Teated*

KONKURENTSIPOLIITIKA RAKENDAMISEGA SEOTUD MENETLUSED

Euroopa Komisjon

2019/C 401/05	Elteatis koondumise kohta (Juhtum M. 9618 – La Poste / BRT) Võimalik lihtsustatud korras menetlemine ⁽¹⁾	6
---------------	---	---

MUUD AKTID

Euroopa Komisjon

2019/C 401/06	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1151/2012 (põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta) artikli 50 lõike 2 punkti b kohase nimetuse registreerimise taotluse avaldamine ...	8
---------------	--	---

Parandused

2019/C 401/07	Eelteatise koondumise kohta ((Juhtum M.9621 – Suez/Itochu/SFC/EDCO) – Võimalik lihtsustatud korras menetlemine) parandus (ELT C 395, 22.11.2019)	13
---------------	--	----

II

(Teatised)

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

EUROOPA KOMISJON

Vastuväidete esitamisest loobumine teatatud koondumise kohta**(Juhtum M.9599 – Cobepa/Socotec)****(EMPs kohaldatav tekst)**

(2019/C 401/01)

20. novembril 2019 otsustas komisjon loobuda vastuväidete esitamisest eespool nimetatud teatatud koondumise kohta ning kuulutada koondumine siseturuga kokkusobivaks. Otsuse aluseks on nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 ⁽¹⁾ artikli 6 lõike 1 punkt b. Otsuse täielik tekst on kättesaadav ainult inglise keeles ning see avaldatakse pärast seda, kui sellest on kustutatud võimalikud ärisaladused. Otsus on kättesaadav:

- Euroopa konkurentsialasel veebisaidil (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Veebisaidil pakutakse mitut võimalust otsida konkreetset ühinemisotsust, sealhulgas ettevõtja nime, juhtumi numbrit ja kuupäeva järgi ning tegevusalade registri kaudu;
- elektroonilises vormis EUR-Lex'i veebisaidil (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=et>) dokumendinumbriga 32019M9599 all. EUR-Lex pakub *on-line*-juurdepääsu Euroopa õigusele.

⁽¹⁾ ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.

Vastuväidete esitamisest loobumine teatatud koondumise kohta
(Juhtum M.9597 – Cinven / Stichting Barentz Beheer / Barentz)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2019/C 401/02)

19. novembril 2019 otsustas komisjon loobuda vastuväidete esitamisest eespool nimetatud teatatud koondumise kohta ning kuulutada koondumine siseturuga kokkusobivaks. Otsuse aluseks on nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 ⁽¹⁾ artikli 6 lõike 1 punkt b. Otsuse täielik tekst on kättesaadav ainult inglise keeles ning see avaldatakse pärast seda, kui sellest on kustutatud võimalikud ärisaladused. Otsus on kättesaadav:

- Euroopa konkurentsialasel veebisaidil (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Veebisaidil pakutakse mitut võimalust otsida konkreetset ühinemisotsust, sealhulgas ettevõtja nime, juhtumi numbri ja kuupäeva järgi ning tegevusalade registri kaudu;
- elektroonilises vormis EUR-Lex'i veebisaidil (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=et>) dokumendinumbriga 32019M9597 all. EUR-Lex pakub *on-line*-juurdepääsu Euroopa õigusele.

⁽¹⁾ ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.

KOMISJONI TEATIS,**millega muudetakse dokumendi „Komisjoni teatis liikmesriikidele Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse suhtes“ lisa**

(2019/C 401/03)

I. Sissejuhatus

- (1) Dokumendi „Komisjoni teatis liikmesriikidele Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse suhtes“⁽¹⁾ (edaspidi „teatis“) punkti 13 kohaselt ei tohi riiklikud kindlustusandjad⁽²⁾ pakkuda lühiajalist ekspordikrediidikindlustust turukõlblike riskide vastu. Turukõlblikud riskid on punktis 9 määratletud kui kaubanduslikud ja poliitilised riskid, mille maksimaalne riskiperiood on alla kahe aasta ning mis on seotud avalik- ja eraõiguslike ostjatega riikides, mis on loetletud kõnealuse teatise lisas.
- (2) Eraõigusliku krediidikindlustuse puudumise või ebapiisava suutlikkuse tõttu Kreekasse suunduva ekspordi kindlustuse ja edasikindlustuse valdkonnas muutis komisjon teatist, jättes Kreeka 2013. aastal ajutiselt turukõlbliku riski riikide loetelust välja⁽³⁾. Seda muudatust on pikendatud mitu korda⁽⁴⁾. Viimane pikendamine aegub 31. detsembril 2019. Selle tulemusena loetakse Kreeka alates 1. jaanuarist 2020 turukõlbliku riski riigiks.
- (3) Teatise punkti 36 kohaselt hakkas komisjon mitu kuud enne viimase muudatuse lõppemist läbi vaatama Kreekasse suunduva ekspordi eraõigusliku krediidikindlustuse ja edasikindlustuse suutlikkust, et teha kindlaks, kas praegused turutingimused õigustavad Kreeka naasmist turukõlblike riikide hulka alates 1. jaanuarist 2020 või on turusuutlikkus endiselt ebapiisav kõikide majanduslikult põhjendatud riskide katmiseks, mistõttu on turukõlbliku riski riikide loetelust väljajätmist vaja pikendada.

II. Hindamine

- (4) Teatise punkti 5.2 kohaselt tugines komisjon hinnangu andmisel punktis 33 sätestatud kriteeriumidele: eraõigusliku krediidikindlustuse suutlikkus, riigireitingud ja ettevõtlussektori tulemused (eelkõige maksejõuetus).
- (5) Selleks et kindlaks määrata, kas erasektori ebapiisav suutlikkus kõikide majanduslikult põhjendatud riskide katmiseks annab põhjust pikendada Kreeka ajutist väljajätmist turukõlbliku riski riikide loetelust, konsulteeris komisjon liikmesriikide, erasektori krediidikindlustusandjate ja teiste huvitatud isikutega ning küsis neilt teavet. Komisjon avaldas 23. septembril 2019 teabenõude seoses lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse kättesaadavusega Kreekasse suunduva ekspordi puhul⁽⁵⁾. Vastamistähtaeg oli 18. oktoober 2019. Komisjon sai 22 vastust liikmesriikidelt ja mitte ühtegi teistelt huvitatud isikutelt.
- (6) Komisjonile avaliku teabenõude tulemusena esitatud teave ei andnud alust arvata, et Kreekasse suunduva ekspordi eraõigusliku krediidikindlustuse suutlikkus väheneks. Riiklikud kindlustusandjad täheldasid Kreekasse suunduva ekspordi krediidikindlustuspoliiside arvu vähenemist, mis osutab eraõigusliku kindlustuse piisavale kättesaadavusele. Muude liikmesriikide hulgas peale Kreeka nõudis vaid viis selgesõnaliselt Kreeka turukõlbliku riski riikide loetelust väljajätmise pikendamist ning kolm liikmesriiki märkis, et Kreeka tuleks turukõlbliku riski riikide loetellu tagasi võtta. Ülejäänud 13 vastuses ei võetud selles küsimuses kindlat seisukohta. Eelkõige väljendas Kreeka ise tugevat soovi saada tagasi turukõlbliku riski riikide loetellu, võttes arvesse, et Kreeka majandus on viimasel ajal stabiilselt kasvanud.

⁽¹⁾ ELT C 392, 19.12.2012, lk 1.

⁽²⁾ Riiklik kindlustusandja on teatise määratletud kui äriühing või muu organisatsioon, kes pakub ekspordikrediidikindlustust liikmesriigi nimel või toetusel, või ekspordikrediidikindlustust pakkuv liikmesriik.

⁽³⁾ ELT C 398, 22.12.2012, lk 6.

⁽⁴⁾ 2013. aastal, ELT C 372, 19.12.2013, lk 1, 2015. aasta alguses ELT C 28, 28.1.2015, lk 1, juunis 2015, ELT C 215, 1.7.2015, lk 1, juunis 2016, ELT C 244, 5.7.2016, lk 1, juunis 2017, ELT C 206, 30.6.2017, lk 1, juunis 2018, ELT C 225, 28.6.2018, lk 1, ja viimati detsembris 2018, ELT C 457, 19.12.2018, lk 9.

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/competition/consultations/2019_export_greece/index_en.html

- (7) Uusimate makromajanduslike näitajate kohaselt toimub Kreekas majanduse elavnemine, mis peaks lähitulevikus jätkuma. Pärast peaaegu kümneaastast langust ja seisakut hakkas majandus 2017. aastal taas kasvama, 2019. aasta SKP hinnanguline reaalkasv on 1,8 % ja tööturutingimused paranevad jätkuvalt. Kasv jätkus 2019. aasta esimesel poolel, samal ajal kui Kreeka ekspordi konkreetne struktuur on kaitsnud majandusliku olukorra halvenemise eest eksporditurgudel. Majanduse elavnemist peegeldavad ka positiivsed arengud tööturul, kus töötuse määr jätkuvalt langes, jõudes 2019. aasta augustis 16,7 %ni. Euroopa Komisjoni 2019. aasta sügisprognoosi ⁽⁶⁾ kohaselt peaks see järgmistel aastatel veelgi langema.
- (8) Riigi rahandusse puutuvalt on riigivõlakirjade tootlus märkimisväärselt langenud: 10-aastane tootlus langes 2019. aastal umbes 3,4 %-lt mais 1,5 %-le septembris, kusjuures nii riskivabad intressimäärad kui ka riigi hinnavad on vähenenud, mis osutab Kreeka riigivõlakirjadesse investeerimisega seotud riski vähenemisele.
- (9) Kreeka riigireitingud on pärast kriisi oluliselt paranenud ja reitinguagentuurid peavad väljavaateid stabiilseks või positiivseks. Sellest hoolimata on Kreeka riigivõlakirjade reiting endiselt investeerimisjärgu krediidireitingust madalam. Kreeka riigisektori krediidireitingute puhul ei ole viimase 6 kuu jooksul negatiivseid arenguid toimunud. Üldiselt eeldatakse, et kui majanduskasv jätkub, siis paranevad reitingud veelgi.
- (10) Ettevõtlussektori tulemused ei ole viimase 6 kuu jooksul halvenenud. Ettevõtjate viivislaenude osakaal on pärast 2017. aastat vähenenud, kuid püsib kõrge lähtetaseme ja üldise laenulanguse tõttu kõrge tasemel (2019. aasta 2. kvartalis 42,6 %). Ettevõtjate viivislaenude kogusumma väheneb kiiremini (-16 % 2019. aasta 2. kvartalis võrreldes eelmise aasta sama kvartaliga) ja eeldatavasti väheneb see veelgi tänu viivislaenude väärtpaberistamiskavale „Hercules“, mille komisjon 2019. aasta oktoobris heaks kiitis. Ettevõtlussektori krediidistandardid jäid pangalaenude uuringu kohaselt 2019. aasta esimeses kvartalis muutumatuks ning jäävad eeldatavasti muutumatuks ka 2. kvartalis.
- (11) Seda arvesse võttes ning arvestades avaliku konsultatsiooni tulemusi ja eelkõige Kreeka panust, samuti Kreeka majanduse üldise paranemise märke ja positiivseid prognoose, otsustab komisjon lisada Kreeka alates 1. jaanuarist 2020 uuesti turukõlbliku riski riikide loetellu.

TEATISE MUUTMINE

- (12) Alates 1. jaanuarist 2020 kohaldatakse dokumenti „Komisjoni teatis liikmesriikidele Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta lühiajalise ekspordikrediidikindlustuse suhtes“ järgmise muudatusega:

— Lisa asendatakse järgmisega:

„Turukõlbliku riski riikide loetelu:

Belgia	Küpros	Slovakkia
Bulgaaria	Läti	Soome
Tšehhi	Leedu	Rootsi
Taani	Luksemburg	Ühendkuningriik
Saksamaa	Ungari	Austraalia
Eesti	Malta	Kanada
Iirimaa	Madalmaad	Island
Kreeka	Austria	Jaapan
Hispaania	Poola	Uus-Meremaa
Prantsusmaa	Portugal	Norra
Horvaatia	Rumeenia	Šveits
Itaalia	Sloveenia	Ameerika Ühendriigid

⁽⁶⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip115_en_0.pdf

IV

(Teave)

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA ASUTUSTELT

EUROOPA KOMISJON

Euro vahetuskurss⁽¹⁾**26. november 2019**

(2019/C 401/04)

1 euro =

Valuuta	Kurss	Valuuta	Kurss		
USD	USA dollar	1,1020	CAD	Kanada dollar	1,4663
JPY	Jaapani jeen	120,09	HKD	Hongkongi dollar	8,6256
DKK	Taani kroon	7,4720	NZD	Uus-Meremaa dollar	1,7165
GBP	Inglise nael	0,85715	SGD	Singapuri dollar	1,5057
SEK	Rootsi kroon	10,5808	KRW	Korea vonn	1 296,87
CHF	Šveitsi frank	1,0993	ZAR	Lõuna-Aafrika rand	16,3384
ISK	Islandi kroon	135,40	CNY	Hiina jüaan	7,7576
NOK	Norra kroon	10,0968	HRK	Horvaatia kuna	7,4355
BGN	Bulgaaria leev	1,9558	IDR	Indoneesia ruupia	15 538,08
CZK	Tšehhi kroon	25,505	MYR	Malaisia ringit	4,6097
HUF	Ungari forint	336,16	PHP	Filipiini peeso	56,016
PLN	Poola zlott	4,3015	RUB	Vene rubla	70,5445
RON	Rumeenia leu	4,7766	THB	Tai baat	33,297
TRY	Türgi liir	6,3255	BRL	Brasiilia reaal	4,6915
AUD	Austraalia dollar	1,6251	MXN	Mehhiko peeso	21,4669
			INR	India ruupia	78,8165

⁽¹⁾ Allikas: EKP avaldatud viitekurss.

V

(Teated)

KONKURENTSIPOLIITIKA RAKENDAMISEGA SEOTUD MENETLUSED

EUROOPA KOMISJON

Eelteatis koondumise kohta
(Juhtum M. 9618 – La Poste / BRT)
Võimalik lihtsustatud korras menetlemine

(EMPs kohaldatav tekst)

(2019/C 401/05)

1. 19. novembril 2019 sai Euroopa Komisjon nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 ⁽¹⁾ artiklile 4 vastava teatise kavandatava koondumise kohta.

Teatis puudutab järgmisi ettevõtjaid:

- GeoPost S.A. („GeoPost“, Prantsusmaa), mis kuulub gruppi La Poste (Prantsusmaa),
- BRT S.p.A. („BRT“, Itaalia).

GeoPost omandab BRT üle täieliku ainukontrolli ühinemismääruse artikli 3 lõike 1 punkti b tähenduses.

Koondumine toimub aktsiate või osade ostu teel.

2. Asjaomaste ettevõtjate majandustegevus hõlmab järgmist:

- GeoPost: grupi La Poste – Prantsusmaa ajaloolise postiettevõtja – tütaretevõtja. GeoPost tegutseb pakide ja kauba kättetoimetamise teenuste valdkonnas Euroopas, Aafrikas ja Aasias.
- BRT: pakide ja kauba kättetoimetamise teenused peamiselt Itaalias. Ettevõtja oli varem tuntud Bartolini nime all, praegu on ta ettevõtjate GeoPost ja Mifin S.r.l. ühiskontrolli all.

3. Komisjon leiab pärast teatise esialgset läbivaatamist, et tehing, millest teatatakse, võib kuuluda ühinemismääruse kohaldamisalasse, kuid lõplikku otsust selle kohta ei ole veel tehtud.

Tuleb märkida, et käesoleva juhtumi puhul võib olla võimalik kasutada korda, mis on esitatud komisjoni teatise lihtsustatud korra kohta teatavate koondumiste menetlemiseks vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 139/2004 ⁽²⁾.

4. Komisjon kutsub huvitatud kolmandaid isikuid esitama oma võimalikke märkusi kavandatava toiminguga seotud kohta.

Komisjon peab märkused kätte saama kümne päeva jooksul pärast käesoleva dokumendi avaldamist. Märkuste juures tuleks alati kasutada järgmist viidet:

M.9618 – La Poste / BRT

⁽¹⁾ ELT L 24, 29.1.2004, lk 1 („ühinemismäärus“).

⁽²⁾ ELT C 366, 14.12.2013, lk 5.

Märkusi võib saata komisjonile elektronposti, faksi või postiga. Kontaktandmed:

e-post: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

faks +32 22964301

postiaadress:
European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

MUUD AKTID

EUROOPA KOMISJON

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1151/2012 (põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta) artikli 50 lõike 2 punkti b kohase nimetuse registreerimise taotluse avaldamine

(2019/C 401/06)

Käesoleva dokumendi avaldamine annab õiguse esitada vastuväiteid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1151/2012 ⁽¹⁾ artikli 51 kohaselt kolme kuu jooksul alates selle dokumendi avaldamise kuupäevast.

GARANTEERITUD TRADITSIOONILISE TOOTE SPETSIFIKAAT

„WATERCRESS“ / „CRESSON DE FONTAINE“ / „BERROS DE AGUA“ / „AGRIÃO DE ÁGUA“ / „WATERKERS“ / „BRUNNENKRESSE“

ELi nr: TSG-GB-0062 – 6.12.2010

Ühendkuningriik

1. Registreeritav(ad) nimetus(ed)

„Watercress“ / „Cresson de Fontaine“ / „Berros de Agua“ / „Agrião de Água“ / „Waterkers“ / „Brunnenkresse“

2. Toote liik

Klass 1.6. Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul

3. Registreerimise alused

3.1. Kas toode:

on toodetud või töödeldud sellele tootele või toidule eriomasel traditsioonilisel viisil

on toodetud traditsiooniliselt kasutatavatest toor- või koostisainetest

„Watercress“ / „Cresson de Fontaine“ / „Berros de Agua“ / „Agrião de Água“ / „Waterkers“ / „Brunnenkresse“ on taim, mida kasvatatakse looduslikult voolavas vees traditsioonilise tööstusliku tootmismeetodiga, mis on olnud kasutusel juba üle 200 aasta.

3.2. Kas nimetus:

on traditsiooniliselt kasutusel asjaomase toote kohta

väljendab toote traditsioonilist iseloomu või eripära

Isegi sajandeid enne seda, kui enam kui 200 aastat tagasi Euroopas tööstuslik toomine algas, on nimetus „water-cress“ (Ühendkuningriik), „cresson de fontaine“ (Prantsusmaa), „berros de agua“ (Hispaania), „agrião de água“ (Portugal), aga ka „waterkers“ (Madalmaad) ja „Brunnenkresse“ (Saksamaa) olnud kasutusel selleks, et kirjeldada seda allikkersi perekonda kuuluvat teisendit, mida kasvatatakse ja mille saaki korjatakse voolavas vees. Keress on taime nimi ja ürt-allik selle kirjeldus.

(¹) ELT L 343, 14.12.2012, lk 1.

4. Kirjeldus

- 4.1. Selle toote kirjeldus, mida punktis 1 esitatud nimetus tähistab, sh selle peamised füüsilised, keemilised, mikrobioloogilised ja organoleptilised omadused, mis näitavad toote eripära (rakendusmääruse (EL) nr 668/2014 artikli 7 lõige 2)

„Watercress“ / „Cresson de Fontaine“ / „Berros de Agua“ / „Agrião de Água“ / „Waterkers“ / „Brunnenkresse“, botaanilise nimega *Nasturtium officinale*, on kiiresti kasvav mitmeaastane veetaim või poolveeline taim, mis on pärismaine Euroopas, Põhja- ja Lõuna-Ameerikas ja Aasias ning mis on üks vanimaid teadaolevaid inimeste tarbitavaid lehtköögivilju. Praegu kuulub taim ristõieliste sugukonda.

Nasturtium officinale botaanilised sünonüümid on *Rorippa nasturtium-aquaticum*, *Nasturtium nasturtium-aquaticum* ja *Sisymbrium nasturtium-aquaticum* L. Need nimetused peegeldavad taime tõelist veelist olemust ja selle kasvamise viisi.

Klientidele kimbus pakutava toote kogupikkus on 15–18 cm ja lehtede pikkus on 2–5 cm; pakkides pakutava toote puhul on taime kogupikkus ligikaudu 5–12 cm ja lehtedel 1–3 cm.

Traditsioonilise kasvatusviisi puhul puhtast voolavast veest lõigatud taimel on iseloomulikud pehmed, keskmist rohelist värvi niisked, ovaalse kujuga lehed, mille servad on terved. Varred on krõmpsuvad ja värvilt pisut kahvatumad ning neil võib olla külgiuuri, mis ulatuvad lehtede ühenduskohtadest varreni.

Mikrobioloogilised omadused:

olenevad keskkonnast, milles taime kasvatatakse; tööstuslikul kasvatamisel voolavas allikavees omandab taim epifüütilise mikroorganismide populatsiooni, milles on soodsa mikroobi *Pseudomonas* sp. osakaal iseloomulikult kõrge. Taime kasvatatakse puhtas voolavas vees, millel on kõrge mikrobioloogiline kvaliteet.

Füüsilised omadused:

- vahelduvad, sulgjagused lõhestumata lehed 3–11 pikliku kuni ovaalse lehekesega; lehed on läikivad, tumerohelised, otsast ümarad, siledad ja ilma hammasteta või ümarate sakkidega; värvus rohelisest (Hex triplet 008000) tumeroheliseni (Hex triplet 006400);
- roomavad või ujuvad sukulentsed või lihavad lehed;
- siledad kiulised juured, mis võimaldavad taimel juurduda, kasvavad kogu veeluse varre ulatuses, eeskätt selle sõlmkohtadel.
- Taimel on valged, nelja umbes 3–5 mm laiuse kroonlehega õied otsmises kobarõisikus ja kõige ülemiste lehtede lehekaenla kobarõisikutes. Väiksed valged ja rohelised õied kasvavad kobaratena. Taime loomuliku elutsükli osana ilmuvad õied esimestel suvekuudel, kui päeva pikkus on saavutamas oma maksimumi.
- Seevastu ameerika kollakas ehk talikress kuulub taimeperekonda *Barbarea Verna* ning sellel on varrel üksikud sulgjagused lõhestunud rohelised lehed ja kollased õied.

Keemiline koostis:

- „Watercress“ / „Cresson de Fontaine“ / „Berros de Agua“ / „Agrião de Água“ / „Waterkers“ / „Brunnenkresse“ sisaldab rikkalikult glükosinolaate ja on ainulaadne β -fenüületüülglükosinolaadi suure ekspresiooni poolest, mis vabastab fenüületüülsotiotsüanaati (PEITC) koguses 10 mg/100 g elusmassi kohta. PEITC eraldub närimise ajal ja tingib iseloomuliku kirbe maitse. Iseloomulik piprane maitse on tingitud taimes sisalduvatest sinepiõlidadest. Stress mõjutab taime PEITC taset. Kui madal või kõrge temperatuur põhjustab taimele stressi või kui taim on veepuuduses, toodab taim erineval määral PEITCd.

Organoleptilised omadused

Võrdluskatsed vees ja maapinnas kasvava taimega on näidanud, et vees kasvava taime värvus on tumedam/rohelisem kui maapinnas kasvaval kressil, see on tunduvalt piprasema maitse ja pehmema tekstuuriga.

2009. aastal läbi viidud täiendav sensoorne hinnang näitas samuti, et maapinnas kasvaval taimel on nõrgem ja vähem piprane maitse. Mõnes kommentaaris märgiti ära ka see, et vees kasvaval taimevalimil olid tumedamad lehed ja pehmem tekstuur.

Need kaks hinnangut näitavad, et mõlemal korral tuvastati maapinnas ja vees kasvava taime professionaalsel hindamisel erinevusi ning kui paluti välja tuua eelistused, tunnustati „Watercress“ / „Cresson de Fontaine“ / „Berros de Agua“ / „Agrião de Água“ / „Waterkers“ / „Brunnenkresse“ organoleptiliste omaduste poolest paremaks.

Taimele „Watercress“ / „Cresson de Fontaine“ / „Berros De Agua“ / „Agrião de Água“ / „Waterkers“ / „Brunnenkresse“ on iseloomulik sinepine järelmaitse; maitse on piprane, vürtsikas ja pisut mõru.

4.2. Punktis 1 esitatud nimetusega toote tootmismeetodi kirjeldus, mida tootjad peavad järgima, sealhulgas asjakohasel juhul tooraine või kasutatavate koostisainete laad ja omadused, ning toote valmistamisviisi kirjeldus (rakendusmääruse (EL) nr 668/2014 artikli 7 lõige 2)

Taime „Watercress“ / „Cresson de Fontaine“ / „Berros de Agua“ / „Agrião de Água“ / „Waterkers“ / „Brunnenkresse“ tuleb kasvatada ja selle saak koristada voolavas vees, kasutades *Nasturtium officinale* seemneid. Seemned võib aga paljundamiskohas külvata ka sobivale substraadile ning seemikud teisaldada tootmispeenardele.

Taim võib kasvada aasta ringi spetsiaalselt ehitatud peenardes, osaliselt kaitstuna talvise külma ja suvise palavuse eest tänu looduslikest allikatest või puuraukudest voolavale veele, mille temperatuur on tavaliselt 10–18 °C. Taim saab füüsiliselt kahjustada juhul, kui temperatuur langeb alla 5 °C; sel juhul on vaja mingit laadi kaitset.

Selleks, et PEITCi tase oleks suhteliselt ühetaoline ja järjepidev (ning seega maitse suhteliselt ühtlane), vajab taim temperatuuri, veevarustuse ja väetiste poolest stabiilseid ning stressivabasid kasvutingimusi. Veepõhine kasvatamine, kus taimele on terve elutsükli jooksul tagatud pidev voolav vesi, on ideaalne viis temperatuuri säilitamiseks. Voolav vesi jahutab taime kuumadel päevadel ja soojendab seda külmadel päevadel.

Seevastu maapinnas kasvaval taimel puudub kontrollitud temperatuuriga keskkond. Kuumadel päikeselistel päevadel võib pinnase ja lehtede temperatuur küündida 40 kraadini ja pakaselise ilmaga võivad taime lehed saada külmakahjustusi. Selline kõikumine stressitase tingib selle, et erineval määral PEITCd tootva taime maitse on muutlik.

Veevarustus

Traditsiooniliselt on veeallikaks olnud sügavad mineraalainerikkad looduslikud allikad või puuraugud, kust vesi voolab välja looduslikult või seda pumbatakse välja; ka teised veeallikad on lubatud juhul, kui need on sobiva mikrobioloogilise kvaliteediga (eesmärk: kolibakteri sisaldus 0, lubatud hälve 100 cfu/100 ml; listeriabakteri sisaldus 0, lubatud hälve 100 cfu/100 ml; *Salmonella* sisaldus 0, STEC sisaldus 0) ja nende pinnavesi ei ole saastunud. Vee kvaliteet peab sobima minimaalselt töödeldud toidu tootmiseks, st et toitu on võimalik tarbida ilma kuumtöötlemiseta.

Peenra ülesehitus

Tootmispeenarde geograafilise asendi määrab tavaliselt ära vee allikas ja vee äravool piirnevasse oja või jõkke. Tootmispeenrad ehitatakse veekindlate külgedega, mille kalle on ligikaudu 1:300 punktist, kus vesi peenrassa siseneb; peenrad ehitatakse selliselt, et oleks välistatud pinnavee ehk ümbritsevast pinnasest äravoolava vee sisenemine peenrassa. Traditsiooniliselt juhitakse vesi reguleeritud mahus eraldi peenardesse kandvate seinte klappide, kraanide või vastuvõtuavade kaudu. Moodsamad põllumajandusettevõtted on ehitatud selliselt, et võimalik on kasutada sissetuleva vee survesüsteeme. Peenra pindala erineb olenevalt asukohast ja riigist, kuid tavaliselt on peenar 10 meetrit lai ja 100 meetrit pikk. Kogu pinnavesi või äravooluvesi ei tohiks kasvukohta jõuda – seda saab saavutada tara ette kraavide kaevamise või kaldavallide püstitamisega. Alaliselt mudaseid kohti ei tohi olla, sest need võivad olla elupaigaks rändtiguudele.

Tootmismeetod

Vähemalt kord aastas tuleks kasvatada seemnest uued taimed, et vältida viiruste järkjärgulist kuhjumist, millest osa kandub edasi seemnete kaudu. Seemned istutatakse paljundamiskohas kas otse peenra põhja või (sagedamini) komposti või mõne muu sarnase materjali peale ning neil lastakse areneda esimese pärislehe faasini (ligikaudu 3–5 cm kõrguseks). Varasuvise kasvatamise puhul on vajalik, et uued seemnest kasvavad taimed läbiksid loomuliku öitsemisperioodi, mis toimub just sel ajal aastas. Teistel kuudel on võimalik taimi korjata juurdekasvudest, st sellise protsessi käigus, mis võimaldab koristatud taimel uueneda. Seemikute korral on eesmärk kasvatada 8 000 – 10 000 taime ühe ruutmeetri kohta, kasvutihedus saagikoristusel on tõenäoliselt ligikaudu 2 000. Paljud kasvatajad toodavad ise endale seemned, lastes osal taimedel õitseda ja seemneid kasvatada, kuid seemneid on võimalik saada ka seemnekasvatusega tegelevatelt ettevõtetelt.

Osekülvi võib teha käsitsi või masinaga tootmispeenardele; samamoodi võib kasvatatud seemikud paljundusalal istutada käsitsi või masinaga, et saavutada peenra põhjas ülalkirjeldatud tihedus, millega suudetaks säilitada toitainetega varustatud niiskus, et saavutada juurte varajane maapinda tungimine ja kinnitumine.

Seejärel lastakse sisseimbuval toitainetega rikastatud veel voolata peenra põhja, kust taim saab kasvamiseks vajalikud mineraalained ja mikroorganismid. Vee juurdevoolu suurendatakse sedamööda, kuidas taim kasvab, et rahuldada taime veevajadus.

Veest ja peenra põhjast saadavaid toitaineid täiendatakse rikkalikult fosfaate sisaldavate standardsete aiakultuuride väetistega, mida lisatakse vajaduse korral taime vajaduste järgi.

Traditsiooniliseks kasvamiseks tuleb taime kasvatada puhtas voolavas vees. Viimase paari aasta jooksul turule lastud talikressi kasvatakse plasti või klaasi all sarnaselt aedsalati või ükskõik millise muud salati kasvatamisega. Ehkki tootmismeetod erineb täielikult vees kasvatatud taime „Watercress“ / „Cresson de Fontaine“ / „Berros de Agua“ / „Agrião de Água“ / „Waterkers“ / „Brunnenkresse“ tootmisest, nimetatakse maapinnas kasvavat talikressi sama nimetusega, sest see näeb samasugune välja ja seda võib välimuse põhjal pidada vees kasvavaks taimeks „Watercress“ / „Cresson de Fontaine“ / „Berros de Agua“ / „Agrião de Água“ / „Waterkers“ / „Brunnenkresse“. Kuid talikressi ei ole kasvatatud samasugusel traditsioone austaval viisil. Tegemist ei ole traditsiooniliselt toodetud tootega, vaid lihtsalt ühega paljudest tavapärasel viisil kasvatatud salatitest.

Saagikoristus

„Watercress“ / „Cresson de Fontaine“ / „Berros de Agua“ / „Agrião de Água“ / „Waterkers“ / „Brunnenkresse“ lõigatakse müügiks siis, kui taim on 10–18 cm pikk, ja seda müüakse pesemata kimpudes või pestult pakkides. Traditsiooniline kimbus müüdav toode koosneb tavaliselt lehtede ja juurteta 5–6 cm pikkustest varrest, mis on kokku köidetud kummi või paelaga ja mille tipmised, tavaliselt 2–5 cm pikkused lehed, moodustavad n-ö kimbu pea. Populaarsemad pestud salati pakid koosnevad lahtistest „Watercress“ / „Cresson de Fontaine“ / „Berros de Agua“ / „Agrião de Água“ / „Waterkers“ / „Brunnenkresse“ varrest ja on üldjuhul vähem küpsed kui kimbus müüdav salat; lehed on tavaliselt väiksemad, st 1–3 cm, ja paigutatud karpi juhuslikult, nii et moodustub varte, leherootsude ja lehtede pundar.

4.3. Nende peamiste elementide kirjeldus, mis määravad kindlaks toote traditsioonilised omadused (rakendusmääruse (EL) nr 668/2014 artikli 7 lõige 2)

Taime „Watercress“ / „Cresson de Fontaine“ / „Berros de Agua“ / „Agrião de Água“ / „Waterkers“ / „Brunnenkresse“ traditsiooniline iseloom seisneb selle tootmismeetodis ja selle kasvatamist on voolava veega seostatud juba tuhandeid aastaid. Aegade jooksul on taime alati seostatud vees kasvamise ja valiku ja aretuse käigus on selle morfoloogia ja maitse jäänud muutumatuks. Tänapäeval näeb taim välja täpselt samasugune nagu Rooma ajast pärit illustratsioonidel.

Väidetavalt valis moodsa meditsiini rajaja Hippokrates maailma esimese haigla asukoha Kosi saarel läheduses asuva oja järgi, mis sobis sellise taime kasvatamiseks, mida ta pidas oma patsientide ravimisel ääretult oluliseks. Ka roomlased kasvasid taime „Watercress“ / „Cresson de Fontaine“ / „Berros de Agua“ / „Agrião de Água“ / „Waterkers“ / „Brunnenkresse“ voolavas vees.

Nicholas Culpeper kirjeldab oma 1653. aastal avaldatud raamatus „Complete Herbal“ ürt-allikkerssi kui taime, mis kasvab „väikestes voolava vee niredes“.

Esimesed teated taime „Watercress“ / „Cresson de Fontaine“ / „Berros De Agua“ / „Agrião de Água“ / „Waterkers“ / „Brunnenkresse“ tööstusliku kasvatamise kohta on Ühendkuningriigis üles kirjutatud 1808. aastal. 19. sajandil kasvatati seda laialdaselt Lõuna-Ingliismaa puhta veega looduslikes ojaes. Tegemist on tööstusliku tootmise meetodiga, mis ei ole oluliselt muutunud, ehkki taime „Watercress“ / „Cresson de Fontaine“ / „Berros de Agua“ / „Agrião de Água“ / „Waterkers“ / „Brunnenkresse“ kasvatamismeetod voolavas vees pärineb juba Rooma ajast. Adophle Chatin kirjeldas taime tootmist Prantsusmaal 1866. aastal järgmiselt: „Need kraavid olid täis tohutul hulgal ürt-allikkerssi; seda kultuuri kasvatati veeallikatel juba mitmeid aastaid.“

19. sajandi lõpuks oli „Watercress“ / „Cresson de Fontaine“ / „Berros de Agua“ / „Agrião de Água“ / „Waterkers“ / „Brunnenkresse“ saanud oluliseks tööhõive ja tulu allikaks; taime tarniti suurematesse linnastutesse terves Põhja-Euroopas. Näiteks Ühendkuningriigis pikendati raudteed Hampshire'is asuva Alresfordini, et transportida nädalas Londoni turgudele enam kui 30 tonni ürt-allikkerssi. Taastatud aururaudteeliini tuntakse tänini nimega „The Watercress Line“ (ürt-allikkersi liin).

1930. aastatest pärineb mitu filmisalvestist, milles näidatakse, kuidas „Watercress“ / „Cresson de Fontaine“ / „Berros de Agua“ / „Agrião de Água“ / „Waterkers“ / „Brunnenkresse“ voolavas vees kasvab.

Kõikides riikides tuleb traditsioonilist taimet „Watercress“ / „Cresson de Fontaine“ / „Berros de Agua“ / „Agrião de Água“ / „Waterkers“ / „Brunnenkresse“ kasvatada voolavas vees. Puhas allikavesi, mis tõuseb maapinnale maa-alustest pinnasekihtidest, sisaldab kõiki mineraale, mida kasvamiseks vaja; tavaliselt on selles siiski liiga vähe fosforit. Põhja-Euroopas oli see juhtumisi olemas fosfaatväetisena – pinnases aeglaselt eralduva toomasrübuna, mis on traditsioonilise terasetootmise kõrvalsaadus. Peaaegu 200 aastat kasvatati taimet pelgalt puhta allikaveega, mida täiendati peenra põhja lisatud toomasrübaga, mis varustas taimet fosfaatväetise ja mikroelementidega, mida taim voolavast veest ei saanud. Nüüdseks on terasetootmine muutunud ja toomasrübu ei ole enam kättesaadav. Selle asemel kasutatakse aeglaselt pinnasesse eralduvaid tööstuslikult toodetud fosfaatväetisi.

Traditsioonilise kasvatusviisi puhul lõigatakse taim puhtast voolavast veest ja sellele on iseloomulikud pehmed, keskmist rohelist värvi niisked, ovaalse kujuga lehed. Varred on krõmpsuvad ja neil võib olla külguuri, mis ulatuvad lehtede ühenduskohtadest varreni. Taimedel on iseloomulik sinepine järelmaitse; maitse on piprane, vürtsikas ja pisut mõru.

PARANDUSED**Eelteatise koondumise kohta ((Juhtum M.9621 – Suez/Itochu/SFC/EDCO) – Võimalik lihtsustatud korras menetlemine) parandus***(Euroopa Liidu Teataja C 395, 22. november 2019)**(2019/C 401/07)*

Leheküljel 9 punkti 1 kolmandas lõigus

Asendatakse „Suez, Itochu ja SFC omandavad EDCO üle täieliku ühiskontrolli ühinemismääruse artikli 3 lõike 1 punkti b ja artikli 3 lõike 4 tähenduses.“

järgmisega: „Suez, Itochu ja SFC omandavad EDCO üle täieliku ühiskontrolli ühinemismääruse artikli 3 lõike 1 punkti b tähenduses.“

ISSN 1977-0898 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5171 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET